

TRÍ TUỆ
ĐÁM ĐÔNG

JAMES SUROWIECKI

Vì sao
đa số
thông minh
hơn thiểu số?

Nguyễn Thị Yến dịch

NHÀ XUẤT BẢN TRÍ THỨC

TRÍ TUỆ ĐÁM ĐÔNG

Lý do tại sao đa số thông minh hơn
thiểu số và cách thức trí tuệ tập thể
hình thành nên công việc kinh doanh,
các nền kinh tế, các xã hội
và các quốc gia.

Cuốn sách được dịch và xuất bản
trong chương trình
Tủ sách Tinh hoa Tri thức Thế giới
với sự hỗ trợ về tài chính của
QUỸ DỊCH THUẬT PHAN CHU TRINH
53 Nguyễn Du, Hà Nội
Tel: (84-4) 9454 662; Fax: (84-4) 9454 660

và

TẬP ĐOÀN CÔNG NGHỆ DTT

Tầng 1, 141 Lê Duẩn, Hà Nội, Việt Nam

ĐT: (84-4) 942 2727; Fax: (84-4) 942 2729

JAMES SUROWIECKI

TRÍ TUỆ ĐÁM ĐÔNG

Nguyễn Thị Yến dịch
Trần Ngọc Hiếu hiệu đính

NHÀ XUẤT BẢN TRI THỨC

TRÍ TUỆ ĐÁM ĐÔNG

Bản quyền tiếng Việt © 2007 Nhà xuất bản Tri thức và Công ty Sách Alpha

Cuốn sách được xuất bản theo hợp đồng chuyển nhượng bản quyền giữa Nhà xuất bản Tri thức thông qua đại diện là Công ty Sách Alpha và Nhà xuất bản Doubleday Broadway Publishing Group, thuộc Tập đoàn Random House, Hoa Kỳ.

THE WISDOM OF CROWDS by James Surowiecki

Copyright © 2004 by James Surowiecki

This translation published by arrangement with The Doubleday Broadway Publishing Group, a division of Random House, Inc. All Rights Reserved.

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Tiếp theo cuốn *Tâm lý học đám đông* của Le Bon (Pháp - 1895), Nhà xuất bản Tri thức xin giới thiệu cuốn *Trí tuệ đám đông* của James Surowiecki (Mỹ - 2004) nhằm cung cấp cho bạn đọc cái nhìn đa chiều về một vấn đề rất lý thú, liên quan trực tiếp đến cách kiến giải sự vận hành thực sự của thế giới này, đó là Tâm lý – Trí tuệ của tập thể.

Mới xem qua chúng ta có thể tưởng như hai học giả, sống cách nhau hơn một thế kỷ, có cách nhìn nhận, đánh giá hoàn toàn trái ngược về tác động của đám đông đến quyết định tập thể cuối cùng. Một đằng thường là dẫn đến sự mù quáng dưới sự dẫn dắt của một ý chí cực đoan; đằng kia là sự sáng suốt của đa số, như thể “ba anh đánh giày hơn một Gia Cát Lượng”.

Thực ra không hoàn toàn như vậy. Theo chúng tôi hiểu, hai tác giả đã đi sâu vào hai khía cạnh của cùng một vấn đề. Nếu như Le Bon quan tâm đặc biệt đến tính “vô thức” của đám đông dễ bị kích động tâm lý thì ngược lại, James Surowiecki chú trọng phân tích tác động “hữu thức” của đám đông dẫn đến trí tuệ tập thể. Lược bỏ đi một vài dẫn chứng và lý giải quá cực đoan của cả hai phía, chúng ta có thể thấy “vô thức” và “hữu thức” của một đám đông là một chỉnh thể sinh động hoàn toàn thực trong cuộc sống đa dạng, phức tạp và uyển chuyển của thế giới này. Trong âm có dương, trong dương có âm; và trên thế gian này không có gì là tuyệt đối cả.

Hy vọng rằng bạn đọc sẽ tìm được những điều tâm đắc trong các cuốn sách trên.

Nhà xuất bản Tri thức

Gửi tặng
những người đến với cuốn sách này

MỤC LỤC

Gới thiệu.....	9
----------------	---

Phần I

Chương 1

Trí tuệ đám đông.....	27
-----------------------	----

Chương 2

Khác biệt tạo nên khác biệt

Điều bay của đàn ong, sự kiện Vịnh Con lợn và giá trị của sự đa dạng.....	55
--	----

Chương 3

Khi quan sát, khi làm theo

Sự bất chước, thác thông tin và sự độc lập.....	79
---	----

Chương 4

Ghép các mẫu nhỏ với nhau

CIA, Linux và nghệ thuật phi tập trung hóa	117
--	-----

Chương 5	
Giờ tắt cả hãy cùng kết hợp lại	
Sự phối hợp trong một thế giới phức tạp.....	139

Chương 6	
Xã hội tồn tại	
Thuế, tiền boa, truyền hình và lòng tin.....	169

Phần II

Chương 7	
Giao thông	
Những điều tồn tại là sự phối hợp chưa tốt.....	217

Chương 8	
Khoa học	
Cộng tác, cạnh tranh và danh tiếng.....	235

Chương 9	
Ủy ban, ban hội thẩm và nhóm đội	
Thảm họa tàu con thoi <i>Columbia</i> và cách hình thành các nhóm nhỏ để làm việc.....	257

Chương 10	
Công ty	
Gặp ông chủ mới, giống ông chủ cũ?.....	283

Chương 11

Thị trường

Những cuộc thi hoa hậu, phòng cách âm
và thị trường chứng khoán.....317

Chương 12

Chế độ dân chủ

Chúng ta có nên lo lắng về lợi ích chung?.....361